

Csapatnév:.....

Dátum:.....

Csapattagok:.....

Iskola:.....

2019-2020-as tanévi Vegyész verseny I. fordulója

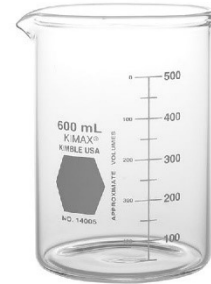
1. Nevezd meg a labor eszközöket!

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

2. Csoportosítsd a következő fizikai/kémiai változásokat!

Endoterm	Exoterm

1.Égés 2. Nátrium-hidroxid oldása 3. Cukor karamellizálódása 4. Olvadás 5. Tömény sav hígítása 6. Szublimáció 7. Kálium-nitrát oldása 8. Kálium-hidroxid oldása 9. Kristályosodás 10.Fagyás

3. Nyolc dominót kell elhelyezned (beírnod) az alábbi helyzetben. Az elsőt beírtuk. Minden dominó adott oldala valamilyen kapcsolatban van a mellette lévő dominóféllel. Minden dominót helyezz el, természetesen mindegyik csak egyszer szerepelhet!
Jó keresgélést kívánunk (próbálkozz külön lapon, vagy a végleges megoldás előtt ceruzával dolgozz.)

	Exoterm kémiai reakció	keverék	

Exoterm kémiai reakció	keverék

karbamid oldása	fagyás

jód	a cukor karamellé alakul

exoterm fizikai változás	oldószer

magnézium égése	kén-dioxid

rozsdás	bomlás

víz	szublimáció

savas eső	az oldat lehűl

- 4.** A tej fogyasztása nagyon fontos az emberi szervezet számára. 100g tehéntejben 3,2 tömegszázalék ($w=3,20\%$) fehérje, $w=3,15\%$ zsír, $w=5,20\%$ szénhidrát és $w=88\%$ víz van. A tej sűrűsége $\rho=1,016 \text{ g/cm}^3$
1. Hány gramm fehérjét juttatunk a szervezetünkbe a napi tej szükséglet (2dl) elfogyasztásakor?
  2. A megadott főbb komponensek mellett a tej tartalmaz vitaminokat és ásványi anyagokat is. Ezeknek a $w=5,7\%$ -a D-vitamin. Számítsd ki hány gramm D-vitamint tartalmaz az elfogyasztott tej (2dl).

5. Elhatároztam, hogy készítek magamnak konyhasóból egy kocka alakú kristályt. Vettem 200 cm^3 vizet, és beletettem annyi sót, hogy $20 \text{ }^\circ\text{C}$ -on éppen telített legyen az oldat. Ezután az oldat aljára bedobtam egy kicsi sókristályt, és feltettem a poharat a szekrény tetejére. A mindvégig 20°C -os szobában napokig állt a pohár, majd levettem, és egy szép kristályt találtam az alján. Lemértem és 15 g -os lett. Nagyon örültem neki, és azóta is mutogatom mindenkinek.

a, Hány gramm konyhasót kell beletennem a 2 dl vízbe, ha tudom, hogy 20°C -on 100 g víz 36 g konyhasót képes feloldani, és 1 dm^3 víz tömege 1 kg .

b, Hány tömegszázalékos a keletkezett oldat?

c, Változott-e az oldat tömegszázalékos összetétele, amikor az oldatban bedobtam a kicsi sókristályt? Válaszod indokold meg!

d, Hány gramm víz párolgott el ez alatt a pár nap alatt, mialatt a 15 grammos sókristály kialakult?

e, Hány tömegszázalékos lett a visszamaradó oldat, ha a 15 grammos sókristály kivétele után? Válaszodat indokold

6. Kérdezz-felelek:

- Melyik elemet használják a léggömbök töltésére? .....
- Melyik anyagok alkotják a levegő térfogatának 1%-át? .....
- Melyik gáz halmazállapotú anyag keletkezik a növények fotoszintézise során? .....
- Melyik anyagok okozzák a vas rozsdásodását? .....
- Sorolj fel két anyagot, ami savasesőt okozhat! .....
- Melyik vegyület okozza az üvegházhatást? .....
- Melyik anyagot bontják a freonok a légkörben? .....
- Adj meg két olyan szilárd anyagot, mely oxigén előállítására alkalmas laboratóriumban!
.....
- Melyik anyag található meg mindhárom halmazállapotban a Földön? .....
- Melyik anyag marad vissza a tengervíz bepárlásakor? .....
- Melyik anyag bepárlásával kapunk benzint? .....
- Mi a kőolaj lepárlás szilárd végterméke? .....
- Melyik anyagot mutatjuk ki meszesvízzel? .....
- Mit kell a gőzvasalóba tölteni vasalás előtt? .....

7. Egy színtelen, jellegzetes szagú **A** folyadékot meggyújtunk. Égés közben elreagál a levegő **B** alkotórészével. Ekkor színtelen, szagtalan **C** gáz is keletkezik, mely **D** oldatba vezetve fehér színű zavarodást okoz. Az **A** anyagot kőolajból nyerik, **B** gáz pedig előállítható **E** lilás szürke kristály hevítésével. Ha **B** gázt kétszer annyi színtelen, szagtalan **F** gázzal keverünk össze és felrobbantjuk, akkor a lecsapódó **G** folyadékban az **E** anyag szép lila színnel oldódik.

Melyek az **A, B, C, D, E, F, G** anyagok?

A: .....

B: .....

C: .....

D: .....

E: .....

F: .....

G: .....